

balancen, men senere opdagede man, at det var en Feiltagelse og strøg denne Bestemmelse og vedtog altsaa, at Universitetet selv skulde dække sin Underbalance ved Forbrug af sin Kapitalformue. Endelig skal jeg nævne den sidste Hovedgrund til, at Universitetet nu har en saa stor Underbalance, den nemlig, at Anlægget af den nye botaniske Have blev overført til Universitetet. Da dette Foretagende blev besluttet, blev det udtryffeligt og bestemt fra Ministeriets Side stillet saaledes, at Kommunitetet skulde bære Udgiften derved; det staar saa klart som muligt i Anmærkningerne til vedkommende Finantslov, at den første Bevilling, der var 25,000 Rb., betød, at ligesom disse 25,000 Rb. skulde ogsaa de øvrige Udgifter ved dette Anlæg afholdes af Kommunitetet. Det blev endvidere, og jeg vil nævne det for at vise, at ingen Misforstaaelse har fundet Sted, udtryffeligt af den daværende Ordfører (Schjørring) i Folkethinget under Finantslovens Behandling fremdraget, at denne Bevilling af 25,000 Rb. betød meget mere, end den lød paa; den betød nemlig den store Udgift til hele dette Anlæg. Medens det saaledes var fuldstændig slaaet fast fra Begyndelsen af, at Udgiften skulde afholdes af Kommunitetet, er den dog senere overført til Universitetet selv. Dernæst har man ved en Anmærkning paa Indtægtsfiden strøget den Udgift, Universitetet havde til en Godtgjørelse ved Salget af den gamle botaniske Haves Areal; altsaa paa de mest forskjelligartede Maader har man vanskeliggjort Universitetets økonomiske Stilling. Ja, Hensigten har naturligvis ikke været den, men om man havde haft den Hensigt systematisk at arbejde paa at ødelægge Universitetets Stilling, kunde man ikke være gaaet frem med større Omfang, end man har. Nu haaber jeg, at det Forslag, som det ærede Udvalg her har stillet, om af Statskassen at yde et større Tillæg, vil blive vedtaget, og da det unegteligt er Statskassen, der fra Begyndelsen har haft godt af den Lettelse, som Universitetets Behov gav, saa er det ogsaa billigt, at Statskassen her træder til, saa meget mere, som flere af de Instituter, Universitetet nu underholder, have et større Omfang end svarende til det videnskabelige Behov. Det zoologiske Museum er bygget og udstyret og holdt, ligesaameget, ja mere for Folkeoplysningens Skyld, end for Universitetets videnskabelige Brug deraf, og det Samme er Tilfældet med den botaniske Have. Der er altsaa al mulig Grund til at vederlægge Universitetet efter den Vret, der er stat det i tidligere Tid. Det Endringsforslag, der af det ærede Udvalg er stillet til Kommunitetet, hænger sammen med det, jeg allerede har omtalt. — Med Hensyn til den polytekniske Lærestanstalt har jeg tilladt mig at stille ikke mindre end fire Endringsforslag, der, hvis de vedtages, ville komme til at se lidt besynderlige ud paa Finantslovsfor-

slaget, men jeg har ikke kunnet stille dem anderledes, da de hver for sig maatte bringes under Afstemning; jeg skal derfor, hvis de vedtages, forbeholde mig at samle de tre i en Post ved et Endringsforslag til Sagens 3die Behandling. Det første af disse Endringsforslag angaar en Assistent hos Læreren i Landmaaling. Anledningen til, at det har været nødvendigt at begjære en saadan Assistent, eller til i Virkeligheden allerede at ansætte en Saadan — thi jeg skal bemærke, at en Saadan allerede er ansat nu, og at ogsaa Bengene til ham ere i Folkethinget blevne bevilgede paa Tilfølgbevillingsloven — er den, at de Elever ved den polytekniske Lærestanstalt, der uddanne sig til Ingenieur, ere tiltagne meget betydeligt i Antal, og jeg henviser i saa Henseende til den Skrivelse fra polyteknisk Lærestanstalt, som findes trykt i Udvalgets Betænkning, men netop disse Elevers Examenprøver, navnlig i Nivellement og Landmaaling, ere forbundne med meget store Arbejder for dem, der skulle kontrollere dem; de skulle kontrolleres i Marken, og det er meget betydelige og omfangsrige Esterregninger, der her ere at gjøre. Den Bestillingsmand, nemlig Lektor Freuchen, der nu foretager dette Arbejde, er lønnet med 600 Kr., og det er en Løn, der paa ingen Maade staar i Forhold til det Arbejde, der fordras af ham. Jeg har derfor tilladt mig at foreslaa, at der maa gives ham en Assistent, som skal lønnes med 800 Kr. Jeg tror, at man, naar man overvejer, hvad der kræves af den, der skal være Assistent i dette Tilfælde, vil indrømme, at dette Beløb er meget beskedent. Mine Endringsforslag under Nr. 17 og 18 angaa begge Lønningsstillæg, det ene til Læreren i teknisk Remi, der udelukkende maa anvende sine Kræfter i den polytekniske Lærestalts Tjeneste, og som er lønnet med 1,600 Kr., og det andet til Læreren i deskriptiv Geometri, der maa anvende den allerførste Del af sin Tid i den polytekniske Lærestalts Tjeneste, og som er lønnet med 1,400 Kr. Forslagene gaa ud paa, at yde hver af disse Mand et Tillæg af 400 Kr. — Endelig er der Endringsforslaget under Nr. 19. Dette er fremkommet, fordi Antallet af Elever ved den polytekniske Lærestanstalt er betydeligt tiltaget; det er en Hjælp til at sætte dem istand til at foretage de sædvanlige Ekursioner i sædvanligt Omfang som tidligere, uden at være nødt til at indskrænke Ekursionernes Omfang paa Grund af det større Antal, der maa deltage i dem. — Til Sorø Akademi har det ærede Udvalg stillet Endringsforslaget under Nr. 18, som jeg skal anbefale til Vedtagelse. Denne Sum er bragt ind efter Forslag af Folkethingets Finantsudvalg, og jeg har bestemt modsat mig dens Indbringelse i det andet Thing. — Endringsforslaget under Nr. 19 tiltræder jeg selvfølgelig, og jeg skal kun bemærke, at jeg ikke har sendt nogen Mand til at undersøge Høiskolerne uden forud at have spurgt